

Georgiana **GOGOESCU**

Caietul meu de Limba și Literatura Română, clasa a III-a

ORTOGRAFIA

OBIECTIV: SĂ SCRIEM CORECT!

- ORTOGRAME**
- EXERCITII**
- TESTE**

CUPRINS

ORTOGRAFIA

1. Scrierea corectă cu î și â (actualizare)	7
2. Cuvintele care se scriu cu m înainte de p sau b (actualizare)	9
3. Scrierea corectă a cuvintelor care conțin grupurile de sunete cs sau gz (actualizare)	12
4. Scrierea corectă a cuvintelor care conțin vocale sau consoane duble	14
5. Cuvintele într-o/într-un (actualizare)	16
6. Cuvintele dintr-o/dintr-un, printr-o/printr-un (actualizare)	18
7. Cuvintele sa și s-a (actualizare)	20
8. Cuvintele sau și s-au (actualizare)	22
9. Cuvintele ia și i-a, iau și i-au	24
10. Cuvintele la și l-a	27
11. Cuvintele nea și ne-a	29
12. Cuvintele neam și ne-am	31
13. Cuvintele săi și să-i	33
14. Cuvintele într-una și întruna	35
15. Cuvintele odată și o dată	37
16. Cuvintele numai și nu mai	39
17. Cuvintele nicio și niciun	41
18. Cuvintele nu-l și nu-i	43
19. Cuvintele n-am, n-ai, n-are, n-au	45
20. Scrierea corectă a unor forme ale verbelor a fi și a lua	47
21. Scrierea corectă a adjectivelor	49
✓ TESTUL 1 (sa/s-a și sau/s-au)	52
✓ TESTUL 2 (ia/i-a și iau/i-au)	53
✓ TESTUL 3 (la/l-a)	54
✓ TESTUL 4 (nea/ne-a)	55
✓ TESTUL 5 (neam/ne-am)	56
✓ TESTUL 6 (odată/o dată)	57

ORTOGRAFIA

1. Scrierea cuvintelor cu **î** și **â** (actualizare)

I. OBSERV

*Va începe școala în curând.
Prepeșița s-a reîntors.
Sunt atâtea graiuri în România!*

II. MEMOREZ ESENȚIALUL

- ✓ În limba română, sunetul [i] este redat cu ajutorul literelor **î** sau **â**.
- ✓ Scriu **î** la începutul și sfârșitul cuvintelor.
- ✓ Se păstrează scrierea cu **î** în cazul cuvintelor care încep cu această literă și primesc înaintea lor o silabă.
- ✓ Scriu **â** în interiorul cuvintelor.

III. METODĂ

- ✓ Aleg forma corectă a cuvintelor:

dără/dîră	→	dără
reîntregit/reântregit	→	reîntregit
românaș/romînaș	→	românaș
- ✓ Acord atenție scrierii cuvintelor de tipul:
neîncetat; neînțeleș; neîncasat; neîncărcat.

IV. MĂ ANTRENEZ

1. Completează cu **î/â** cuvintele din fragmentul dat.

El le răspundea:

— Bună ziua! Str___ngea m___inile ce i se ___ntindeau, dar nu se uita la nimeni, și răm___nea serios după fiecare salutare; dunga de pe frunte i se ad___ncea și mai tare; sta ___ntors spre fereaștră, uit___ndu-se la acoperișul casei din fașă; ___n loc de a se bucura de acele saluturi, părea că se simștea m___hnit.

După aceea se uită cu băgare de seamă la fiecare din noi. Se pogor___de pe catedră și ne dictă plimb___ndu-se printre bănci. Văz___nd pe un copil roșu la fașă și cu chipul plin de bubulișe, ___ncetă ___ndată de a mai dicta, se opri, apucă obrazul băiatului cu m___inile, ___l privi ad___nc, ___l ___ntrebă ce are și-i pipăi fruntea, ca să vadă dacă arde.

(Cuore - inimă de copil. Profesorul nostru - fragment, Edmondo de Amicis)

2. Încercuiește forma corectă din următoarele perechi de cuvinte:

☐ doborî/doborâ	☐ dârzenie/dîrzenie	☐ neînceput/neânceput	☐ fâlfâi/filfii
☐ âncîlci/încâlci	☐ coborî/coborâ	☐ târi/târât	☐ întârziere/întîrziere
☐ pâlnie/pîlnie	☐ vîrtej/vârtej	☐ închipui/âncipui	☐ hotări/hotără
☐ mînie/mânie	☐ vârît/vârât	☐ neântrecut/neîntrecut	☐ neânceput/neînceput

3. Desparte în silabe cuvintele:

însingurat	-	_____	vânturat	-	_____
vîrstă	-	_____	încâlcit	-	_____
pâlnie	-	_____	pămîntiu	-	_____
reîntoarcere	-	_____	sânziană	-	_____

V. EVALUEZ COMPETENȚELE

1. Completează cu *i/â* în casete:

___n timpul acesta, un băiat, care stătea la spatele lui, se ridică și a ___nceput să se str___mbe la el. El se ___ntoarse fără de veste, băiatul se opri repede și-și plecă ușor capul, aștept___ndu-și pedeapsa. Profesorul ___i puse o m___nă pe cap și ___i zise numai at___t:

— Să nu mai faci așa!

Apoi se sui iar pe catedră și ___ncepu să dicteze. C___nd sf___rși de dictat, se uită c___tva timp la noi fără a vorbi și apoi ne zise ___ncetinel cu glasul lui cel gros, dar bl___nd: Ascultați, copii! O să petrecem un an ___mpreună, să ne silim ___n toate chipurile, ca să-l petrecem bine. ___nvățați și fiți buni!

(Cuore - inimă de copil. Profesorul nostru - fragment → Edmondo de Amicis)

2. Scrie patru cuvinte care îl să conțină pe:

- **i** la sfârșit: _____
- **i** la început: _____
- **â** în interior: _____

1. Știu/Nu știu să _____
2. Știu/Nu știu să _____
3. Știu/Nu știu să _____

2. Cuvintele care se scriu cu *m* înainte de *p* sau *b* (actualizare)

I. OBSERV

*Apa râului era limpede.
Cerul era plumburiu.*

II. MEMOREZ ESENȚIALUL

- ✓ Pronunț și scriu întotdeauna *m* înainte de *p* sau *b*.
- ✓ Există excepții: *Istanbul*, *avanpost*.

III. METODĂ

✓ Când am *m* înainte de *p* sau *b*, scriu *mp* sau *mb*: *implant*, *impresie*, *importantă*, *îmbuna*, *emblemă*, *îmbarca*.

IV. MĂ ANTRENEZ

1. Încercuiește forma corectă din următoarele perechi de cuvinte:

☐ impar/inpar	☐ enblemă/emblemă
☐ compartiment/conpartiment	☐ amplifica/anplifica
☐ imprimeu/inprimeu	☐ înpletită/împletită
☐ anprentă/amprentă	☐ comparație/conparație
☐ înblânzi/îmblânzi	☐ imperfect/imperfect
☐ dunbravă/dumbravă	☐ îmblănit/înblănit
☐ conpetent/competent	☐ zimbru/zinbru
☐ compliment/conpliment	☐ noiembrie/noienbrie

2. Desparte în silabe cuvintele:

 imperial → _____

 îmbrăcăminte → _____

 limpede → _____

 competiție → _____

 impresionant → _____

 îmbarca → _____

V. EVALUEZ COMPETENȚELE

1. Încercuiește forma corectă:

☐ cunpărător/cumpărător	☐ înbobocit/îmbobocit	☐ decembrie/decembrie
☐ bombăni/bonbăni	☐ îmblânzire/înblânzire	☐ schimbător/schinbător
☐ conparat/comparat	☐ înbunată/îmbunată	☐ impresie/inpresie

2. Desparte în silabe cuvintele:

compartimente - _____	impresionantă - _____
împotrivire - _____	competiție - _____
impozit - _____	companie - _____

3. Urmărește modelul și formează cuvinte noi de la cele date:

Model: clește – **încleștat** piatră – **împietrit**

blând - _____	galben - _____
pace - _____	frunză - _____
vină - _____	podoabă - _____
barcă - _____	chirie - _____
lemn - _____	bujor - _____
boboc - _____	piedică - _____

4. Alcătuieste enunțuri cu:

- computer: _____
- impresie: _____
- compas: _____
- compot: _____
- îmbuna: _____
- îmbrăca: _____
- îmblânzi: _____

1. Știu/Nu știu să _____
 2. Știu/Nu știu să _____
 3. Știu/Nu știu să _____

3. Scrierea corectă a cuvintelor care conțin grupurile de sunete **cs** sau **gz** (actualizare)

I. OBSERV

*Am expediat coletul prin Poșta Română.
Fratele meu a dat un examen.*

II. MEMOREZ ESENȚIALUL

✓ Sunetele [cs] și [gz] se redau în scris prin litera **x**.

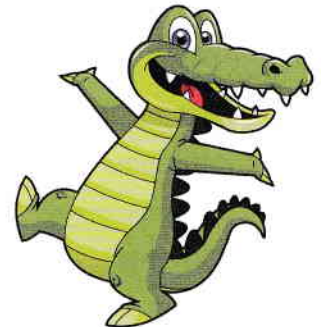
III. METODĂ

- ✓ Ține cont că litera **x** notează sunetele [gz] și [cs]:
 - pronunț: e[cs]pediat; e[gz]amen
 - scriu: expediat; examen
- ✓ Sunt și excepții: *ruc**s**ac, ticsit, scon**cs**, Ale**cs**andri.*

IV. MĂ ANTRENEZ

1. Găsește perechea fiecărui cuvânt:

examinat	☐	expune	☐
test	☐	excepțională	☐
stingător	☐	expres	☐
povestește	☐	extinctor	☐
trimisă	☐	exclamație	☐
strigăt	☐	cercetat	☐
special	☐	expediată	☐
minunată	☐	extemporal	☐

2. Încercuiește cuvintele scrise corect:

☐ oxid/oxid	☐ ecspres/expres	☐ lucsație/luxație
☐ exmatriculat/egzmatriculat	☐ sconcs/sconx	☐ examen/egzamen
☐ ecsplicație/explicație	☐ Alecsandri/Alexandri	☐ relaxare/relacsare
☐ boxer/bocser	☐ tixit/ticsit	☐ ecscelent/excelent

3. Desparte în silabe cuvintele:

Respectă pentru oamenii și cărți

experiență - _____	exigență - _____
execuție - _____	export - _____
oxigen - _____	extincător - _____
ticsit - _____	expediție - _____
compartimente - _____	impresionantă - _____

4. Scrie în paranteze ce sunete redă litera x în fiecare cuvânt:

ex[]ercita	ex[]clusiv	lux[]os	x[]ilofon
pix[]	x[]erox[]uri	ex[]tremitate	ex[]matricula
ex[]aminator	Alex[]andria	ex[]emplar	ex[]ercițiu
max[]im	ex[]emplu	inex[]act	lux[]ație

V. EVALUEZ COMPETENȚELE

 Alcătuieste un text de maxim zece rânduri, cu titlul *Excursia*, în care să folosești cuvintele: *experiență, exact, excelentă, relaxare, traseu, Axi*.

Excursia

1. Știu/Nu știu să _____
2. Știu/Nu știu să _____
3. Știu/Nu știu să _____

